

SVENSKT NÄRINGSLIV

Miljödepartementet

Vår referens/dnr:
36/2020

Er referens/dnr:
M2020/00226/Ke

Remissvar

SOU 2019:45 Framtidens kemikaliekontroll - hantering av kombinationseffekter och gruppvis hantering av ämnen.

Svenskt Näringsliv har tagit del av ”SOU 2019:45 Framtidens kemikaliekontroll – hantering av kombinationseffekter och gruppvis hantering av ämnen” och lämnar våra synpunkter nedan.

Svenskt Näringsliv företräder drygt 60 000 små, medelstora och stora företag. Dessa är organiserade i 50 bransch- och arbetsgivarförbund. Förbunden utgör föreningen Svenskt Näringslivs medlemmar. Svenskt Näringslivs ställningstagande har utarbetats efter samråd med berörda branschförbund inom Svenskt Näringsliv.

Svenskt Näringslivs yttrande är övergripande och för mer detaljerade kommentarer hänvisar vi till de yttranden som getts i detta ärende från berörda medlemsorganisationer.

Kommentarer

Kemikalierreglering behöver vara gemensam inom EU

Det är viktigt att reglering av kemikalier sker på EU-nivå då den inre marknaden är central för svenska företags konkurrenskraft i Europa. Nationella regleringar skapar hinder för den inre marknaden, riskerar att påverka svenska företags konkurrenskraft negativt och dessutom försvåra för cirkulära material- och produktflöden. Utredningen föreslår införande av nya nationella krav och metoder. Svenskt Näringsliv avstyrker förslag om regleringar inom detta område på nationell nivå. På EU-nivå pågår arbetet med att ta fram en kemikaliestrategi. Det är viktigt att Sverige följer detta och arbetar för att väl avvägda krav utvecklas och

Svenskt Näringsliv Confederation of Swedish Enterprise

Postadress/Address: SE-114 82 Stockholm Besök/Visitors: Storgatan 19 Telefon/Phone: +46 (0)8 553 430 00
www.svensktnaringsliv.se Org. Nr: 802000-1858

införs på EU-nivå. Det är också viktigt att inte skapa nya lagrum utan arbeta inom och utveckla existerande regelverk, t ex REACH.

Kemikalier bidrar med samhällsnytta

Utredningen ger en för snäv bild av att kemikaliehanteringen i samhället genom att enbart framhålla riskerna med kemikalier men utelämnar samtidigt den nytta som kemikalier också ger vårt samhälle. Det är viktigt att kemikalier och ämnen hanteras på ett säkert sätt och inte utgör risker för människors hälsa eller miljö. Det är däremot stor skillnad på olika kemikalier vilket måste beaktas i högre grad. För det stora flertalet kemikalier kan risken kontrolleras väl och många andra kemikalier behöver ingen faroklassning, vilket har visats av fullödlig testning. Kemikalier har stor nytta för vårt samhälle vilket måste framhållas i högre grad.

Konsekvensutredningen bristfällig

Konsekvensbeskrivningen i utredningen är väldigt grund och beskriver inte de egentliga konsekvenserna av förslagen. Riskbedömningar av blandningar behöver hanteras men arbete med detta måste ske på EU-nivå. Metodiken för detta behöver diskuteras igenom ordentligt tillsammans med bl a näringslivet innan något fastställs. Fluor i tandkräm och oklassificerade vitoljor som används i limmer, poleringsmedel, textulfärgning, läderbehandling, smörjmedel och impregnering är exempel på ämnen som skulle kunna förbjudas om den föreslagna fördelningsfaktorn skulle införas. En ordentlig analys och bedömning av konsekvenserna av den föreslagna säkerhetsfaktorn för kemikalier i samhället saknas. Även övriga förslag saknar tillräcklig konsekvensbedömning i utredningen.

Nationell databas inte lämpligt

Utredningen föreslår inrättande av en ny nationell databas för rapportering av användningsområden och volymer av enskilda ämnen, produkter och material där kemikalier ingår, och i vilka mängder. Förslaget är mycket långtgående och kommer att kräva en stor arbetsinsats av svenska företag vilka konkurrerar på en internationell marknad. Dagens varuflöden är till stor del globala och rapportering måste redan nu ske i olika svenska och europeiska databaser (produktregistret, REACH, SCIP-databasen (2021)). Svenskt Näringsliv anser att förslaget om inrättande av en nationell databas inte bör genomföras. Krav på kemikalierrapportering måste harmoniseras åtminstone inom EU.

Gruppvis hantering i grunden positivt

Svenskt Näringsliv ser stora vinster med att hantera ämnen gruppvis. Gruppering bör framförallt göras när det leder till bättre riskbedömning, där falsk substitution kan inträffa eller där det kan ge bättre skydd för hälsa eller miljö med mindre arbetsinsats. Gruppvis hantering får dock inte leda till att ämnen regleras trots att testdata för enskilda ämnen finns som motbevisar behov av reglering. Vidare är det viktigt att de kriterier som tas fram för gruppvis hantering är transparenta, väl förankrade och lika föra alla som arbetar med riskbedömning av kemikalier.

Utökad forskning behövs

Det är positivt med utökad forskning framför allt inom utveckling av nya digitala stöd för riskbedömning och riskhantering, utveckling av modeller för exponeringsbedömning och för att förbättra kunskapen om blandningar av kemikalier som ofta förekommer tillsammans och där det är relevant att göra riskbedömning av blandningar. För att säkerställa en långsiktig och hållbar finansiering är det viktigt att samverka om de här frågorna i EU och verka för EU-gemensamma forsknings-satsningar.

Stockholm 2020-08-31

Jenny Svärd
Ansvarig Miljöpolicy